

LIKKUTEI TORAH • V'ZOS HABERACHAH • MAAMAR 1

ואתה מרבבות קדש

And He Came from the Holy Myriads

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likutei-torah/vezos-haberachah/1/

1 ואתה מרכבות קדש. כי הנה יש יחידות עשירות מאות כו'. אי"ק בכ"ר כמ"ש בספר שערי אורה להר"ג [להרבי יוסף גיקטיליא] שער א' בענין מעשר ומעשר מן המעשר כו'. ובענין מאה אדני כסף כו' ע"ש.

"And He came from the holy myriads." For there are units, tens, hundreds, etc. [This is] Ayak Bechar (אי"ק בכ"ר) [the letters for 1, 10, 100 and 2, 20, 200], as is written in the book Sha'arei Orah by Rabbi Yosef Gikatilla, Gate 1, on the subject of the tithe and the tithe from the tithe, etc., and on the subject of the hundred silver sockets, etc.; see there.

והמספר הגדול הוא רבה כמ"ש היי לאלפי רבבה וכתוב ומאה מכם רבבה ירדפו שאין מספר למעלה הימנו בלה"ק [בלשון הקודש]

And the greatest number is a myriad, as it is written, "May you become thousands of myriads," and it is written, "And a hundred of you shall pursue a myriad," for there is no number above it in the Holy Tongue.

כי מה שהוא יותר מרבבה אין לו שם בפ"ע [בפני עצמו] בתורה כ"א שנק' כך וכך אלפים או כך וכך רבוא וכמ"ש רבבות אלפי ישראל וכתוב הרבה משתים עשרה רבו אדם (ביונה סס"י [סוף סימן ד']) ולכן מצינו במשנה רפ"ז דברכות בשלשה מהו אומר וכי עד ברבוא מהו אומר כו'.

For whatever is more than a myriad has no name of its own in the Torah, but is only called so many thousands or so many myriads (ribbo), as it is written, "the myriads of the thousands of Israel," and it is written, "more than twelve myriads of people" (in Jonah, end of chapter 4). And therefore we find in the Mishnah, at the beginning of chapter 7 of Berachos: "With three, what does one say?" etc., up to "With a myriad, what does one say?" etc.

והנה כתיב ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שבע הוא בחינת שבע מדות העליונות שבפסוק לך ה' הגדולה כו' עד הממלכה כו'

Now it is written, "And the life of Sarah was a hundred years and twenty years and seven years." Seven is the level of the seven supernal emotive attributes (middos) in the verse "Yours, Havayah, is the greatness," etc., up to "the kingdom," etc.

שהמדות הם בבחי' התחלקות המדרגות זו מזו שהרי החסד והגבורה הם מדות נגדיים

For the attributes are in the mode of levels divided from one another, since Chesed (kindness) and Gevurah (restraint) are opposing attributes.

ולכן נאמר בהם שנים לשון רבים משא"כ חו"ב [חכמה ובינה] נאמר עליהם עשרים שנה לשון יחיד כי הם תרין ריעין דלא מתפרשין כמו עד"מ באדם כשמבין ההלכה ע"י כח השכל שבו ממילא נכלל בזה חכמה ובינה.

And therefore of them it says shanim ("years"), in the plural, whereas of Chochmah (wisdom) and Binah (understanding) it says esrim shanah ("twenty year"), in the singular, for they are "two companions that never part." As, by way of analogy, in a person: when he understands a halachah by means of the power of intellect within him, Chochmah and Binah are automatically included in this.

ועיין בזהר פ' חיי שרה (דקכ"ג ע"א). והנה עכ"פ [על כל פנים] מובן מזה שהמדות כל מדה היא רק בחי' יחידית.

And see the Zohar, Parshas Chayei Sarah (123a). Now, in any case it is understood from this that each one of the attributes is only at the level of a unit.

שהרי שבע מדות שבפסוק נק' שבע שנים א"כ כל מדה היא נמנית רק לבחי' א'.

For the seven attributes in the verse are called "seven years"; if so, each attribute is counted as only one level.

משא"כ השכל הוא בחי' עשירית שהרי חו"ב [חכמה ובינה] נק' עשרים שנה והטעם הוא כי כדי שיהיה גילוי המדות מהשכל א"א שיומשך האור מכל השכל בהמדה כי אם רק מבחי' עשירית שבשכל.

The intellect, however, is the level of tens, for Chochmah and Binah are called "twenty years." And the reason is that, in order for the attributes to be revealed from the intellect, it is impossible for the light of the whole intellect to be drawn into the attribute, but only from the level of the tenth within the intellect.

2 וכןודע שאין ערוך השכל המתלבש בהמדות להיות טעם ומוחין למדה לגבי עצמיות השכל מה שאינו שייך למדות.

As is known, the intellect that is en clothed in the attributes, to be the reason and the intellect (mochin) of the attribute, bears no comparison to the essence of the intellect, which has no relation to the attributes.

ועמ"ש מזה בד"ה באתי לגני ובפסוק את קרבני לחמי שזהו ענין גידים המחברים העצמות עם הבשר כו' ע"ש לכן כל מדה היא בחי' עשירית שבשכל.

And see what is written about this in the discourse beginning "I have come into My garden," and on the verse "My offering, My bread," that this is the matter of the sinews that join the bones with the flesh, etc.; see there. Therefore each attribute is the level of the tenth within the intellect.

ועד"ז איתא בענין שם אל שהעוא נהירו דחכמתא היינו מה שחוי"ב [שחכמה ובינה] מאירים במדות כמ"ש חסד אל

And similarly it is stated concerning the Name Kel, that it is "the radiance of Chochmah," meaning that Chochmah and Binah shine in the attributes, as it is written, "the kindness of Kel."

והוא מעשר מאותיות יש קנה חכמה קנה בינה גימ' [גימטריא] יש והוא בחי' מל' שבחכמה וכמ"ש במ"א ע"פ לפני לא נוצר אל עיין בזהר קדושים (דפ"ו סע"א [סוף עמוד א]).

And it is a tithe of the letters yesh ("being"): "Acquire (kenei) wisdom, acquire (kenei) understanding": [the two kenei] are the numerical value of yesh. And it is the level of Malchus (sovereignty) within Chochmah, as is written elsewhere on [the verse] "Before Me no Kel was formed." See the Zohar, Kedoshim (end of 86a).

והנה השכל שהוא חו"ב [חכמה ובינה] הוא גם כן עשירית מלמעלה מן השכל הנקי בחינת מאה. וזהו ענין שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] קומתו של אדה"ר [אדם הראשון] הי' [היה] מאה אמה.

Now the intellect, which is Chochmah and Binah, is likewise a tenth of what is above the intellect, which is called the level of a hundred. And this is the meaning of what our Sages said, that the stature of Adam, the first man, was a hundred cubits.

והנה למעלה מהשכל יש גם כן בחי' הרבה. נר"נ [נפש רוח נשמה] כו' וחיה יחידה הם למעלה מהשכל.

And above the intellect, too, there are many levels: [the soul's levels] Nefesh, Ruach, Neshamah, etc.; and Chayah [and] Yechidah are above the intellect.

3 ונגד ה' בחי' נרנח"י [נפש רוח נשמה חיה יחידה] הם ה' בחי' הנ"ל יחידות עשירות מאות אלפים רבבות כי בחי' נפש מקבל רק מבחי' העשירית שברוח ועד"ז הרוח מבחי' הנשמה כו' ועמ"ש מזה בד"ה מה טובו אוהליך

And corresponding to the five levels of Nefesh, Ruach, Neshamah, Chayah and Yechidah are the five levels mentioned above: units, tens, hundreds, thousands, myriads. For the level of Nefesh receives only from the level of the tenth within Ruach, and likewise Ruach from the level of Neshamah, etc. And see what is written about this in the discourse beginning "How goodly are your tents."

והנה בחי' רצון העליון הוא למעלה מהשכל והחכמה ויש בוזה גם כן בחי' רצון וחפץ.

Now the level of the supernal will is above the intellect and Chochmah, and in it, too, there are two levels: will (ratzon) and desire (chefetz).

רצון הוא בלי טעם ותענוג. שתוק כך עלה במחשבה כו' וחפץ הוא בבחי' טעם ותענוג.

Will is without reason or delight: "Be silent; thus it arose in thought," etc. And desire is in the mode of reason and delight.

4 ועמ"ש מזה בביאור ע"פ ואהיה אצלו אמון גבי דוד זמירות קרית להו כו'. וזהו ענין ונוצר חסד לאלפים שמבחי' נוצר אותיות רצון נמשך ומתפשט בחנית אלפים אאלפך חכמה אאלפך בינה.

And see what is written about this in the explanation on [the verse] "And I was beside Him as a nursling," concerning David: "You called them songs," etc. And this is the meaning of "preserving kindness for thousands": from the level of notzer ("preserving"), [whose] letters [are] ratzon ("will"), it is drawn down and spreads into the level of alafim ("thousands"): "I shall teach you (a'alefcha) wisdom, I shall teach you understanding."

ועד"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] התורה קדמה אלפים שנה לעולם. ועמ"ש מענין לאלפים בד"ה מראיהם ומעשיהם וע' בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער השבת פ"ח [פרק ח'] בענין ישמח משה כו' אלף חלקים של אור כו' ע"ש.

And similarly our Sages said: the Torah preceded the world by two thousand years. And see what is written on the subject of "for thousands" in the discourse beginning "Their appearance and their work," and see Pri Etz Chaim, Sha'ar HaShabbos, chapter 8, on the subject of "Moshe rejoices," etc., a thousand parts of light, etc.; see there.

5 והנה מבואר במ"א שאנו רואים עד"מ באדם שהתענוג הוא הנמשך ומתפשט באריכות והתרחבות ובריבוי יותר מכל כחות הנפש

Now it is explained elsewhere that we see, by way of analogy, in a person, that delight is what is drawn down and spreads out in length and breadth and in multiplicity more than all the powers of the soul.

כי התענוג ישנו בראי' [בראיה] ובשמיעה ובכל החושים ובשכל ובמדות כו' ומהות התענוג שבראי' [שבראיה] הוא בסגנון אחר ממהות התענוג שבשמיעה כמו מנגון וכלכלי זמר

For delight is present in sight and in hearing and in all the senses, and in the intellect and in the emotive attributes, etc. And the nature of the delight in sight is of a different kind from the nature of the delight in hearing, such as a melody and musical instruments.

וכן בשכל מהות תענוג בפ"ע [בפני עצמו] כו' ועד"ז כמה מיני רבוי תענוגים.

And likewise in the intellect [there is] a delight of a nature of its own, etc. And in the same way [there are] many kinds, a multitude of delights.

ונודע שכל בחי' התענוג שלמטה הוא רק ממה שנפל משכח"כ [משכירת הכלים] ולכן ג"ע [גן עדן] הוא תענוג אין קץ ומוטב דלידייניה כו' ונודע דג"ע [דגן עדן] הוא רק הארה בעלמא

And it is known that all delight below is only from what fell in the breaking of the vessels. And therefore the Garden of Eden is delight without end, and "it is better that he be judged," etc. And it is known that the Garden of Eden is only a mere glimmer.

(לכן עד"ז יובן שבחי' הארת והתפשטות תענוג העליון נק' רבבה לגבי בחי' הארת הרצון שהוא בחי' לאלפים. כי הוא רב ונעלה יותר עד שמבחי' עשירית שתבענוג כו')

(Therefore, in the same way it will be understood that the radiance and spreading of the supernal delight is called "a myriad" (revavah) relative to the radiance of the will, which is the level of "for thousands." For it is more abundant (rav) and more exalted, to the point that from the level of the tenth within the delight, etc.

וזהו מ"ש ועתיק יומין יתיב כו' אלף אלפים ישמשוניה ורבו רבוון קדמוהי יקומון כי מבחי ע"י שהוא מקור חיים מקור התענוג אזי גם מה שנמשך ומתפשט ממנו הארה בעלמא בבחי ישמשוניה וקדמוהי יקומון הוא בבחי אלף אלפים ורבו רבוון כו'.

And this is what is written, "And the Ancient of Days sat," etc., "a thousand thousands served Him, and myriads of myriads stood before Him." For from the level of the Ancient of Days (Atik Yomin), which is the source of life, the source of delight, even what is drawn down and spreads from it as a mere glimmer, at the level of "served Him" and "stood before Him," is at the level of a thousand thousands and myriads of myriads, etc.

וכמ"ש באד"ר [באדרא רבא] ענין רבוי העלמין בגלגלתא יתבין תליסר אלפי רבוא עלמין כו'. וזהו ג"כ ענין הללוהו כרוב גודלו).

And as is written in the Idra Rabba on the subject of the multitude of worlds: in the skull (gulgalta) there dwell thirteen thousand myriads of worlds, etc. And this is also the meaning of "Praise Him according to the abundance of His greatness.")

והנה שרה הוא בחי מטרוניתא בחי מלי ומקודם נקי שרי לשון אדון שלי בלי התפשטות ואח"כ נעשית שרה לכל העולם מלכותך מלכות כל עולמים וכדי להיות ההתפשטות למטה יותר צ"ל ההמשכה הכח לזה מלמעלה יותר

Now Sarah is the level of the Matronita [the Queen], the level of Malchus. At first she was called Sarai, a term meaning "my sovereign," without spreading out; and afterward she became Sarah, sovereign (sarah) to the whole world: "Your kingdom is a kingdom of all worlds." And in order for the spreading below to be greater, the drawing down of the power for this must be from higher above.

ולכן ניתן לה אות ה' שהוא כח התפשטות לאורך ורוחב ועמ"ש בענין ה' דאברהם בד"ה הנה אברם כו'. Therefore she was given the letter hei, which is the power of spreading out in length and breadth. And see what is written on the subject of the hei of Avraham in the discourse beginning "Behold, Avram," etc.

ועיין בזהר פרשת בלק (דקצ"א א') אזעירת גרמה כו' ומאי איהי י כו' עד אתבניאת ואתעבדת כו' ה' כמלקדמין וכו' ע"ש

And see the Zohar, Parshas Balak (191a): "she made herself small," etc., "and what is she? A yud," etc., until "she was built and made," etc., "a hei as before," etc.; see there.

ונת' [ונתבאר] במ"א ומזה יובן ענין שרי ביו"ד ושרה בה"א [באות ה"א] והנה חיי שרה הוא מבחי מאה.

And it is explained elsewhere. And from this the matter of Sarai with a yud and Sarah with a hei will be understood. Now “the life of Sarah” is from the level of a hundred.

6 וזהו ענין חייב אדם לברך מאה ברכות בכל יום ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] אל תקרי מה אלא מאה

And this is the meaning of “A person is obligated to recite a hundred blessings every day,” and therefore our Sages said, “Do not read mah (‘what’) but me’ah (‘a hundred’).”

דהיינו שהמלי נקי מה וממשיכים בה מבחי מאה שהוא בחי כתר שכדי להיות ההתפשטות למטה צ"ל ההמשכה מלמעלה כנ"ל

That is, Malchus is called mah, and into it is drawn from the level of a hundred, which is the level of Keser (the Crown); for in order for there to be spreading below, there must be drawing down from above, as mentioned above.

7 אכן עכ"ז [עם כל זה] ההמשכה הוא רק מבחי מאה. אבל בחי התורה שרשה הוא מבחי רבבות שלמעלה מעלה מבחי ומדריגת מאה.

Yet even so, the drawing down is only from the level of a hundred. But the level of the Torah has its root in the level of myriads, which is far, far above the level and rank of a hundred.

7 וזהו ענין מרכבות קדש. ומשם דוקא יוכל להמשיך ולירד גם למטה בדברים גשמיים סוכה ותפילין כו'

And this is the meaning of “from the holy myriads.” And specifically from there it can be drawn down and descend even below, into physical things: sukkah and tefillin, etc.

ועמ"ש סד"ה הנה אברם וסד"ה ראה ריח בני כריח שדה. ועמ"ש בד"ה האזינו השמים בענין תזל כטל כו' וכרביבים עלי עשב. אשר רביבים זהו ענין ההמשכה מבחי רבבות קדש

And see what is written at the end of the discourse beginning “Behold, Avram,” and at the end of the discourse beginning “See, the fragrance of my son is like the fragrance of a field.” And see what is written in the discourse beginning “Give ear, O heavens,” on the subject of “[My speech] shall flow as the dew,” etc., “and as showers upon the grass”: for revivim (“showers”) is the matter of the drawing down from the level of the holy myriads (revavos).

(והיינו כי חיי שרה שהוא ענין התפשטות חיות העולמות ואתה מחיה את כולם מלכותך מכ"ע [מלכות כל עולמים] הנה שרש המשכה זו נקרא יחוד חיצוניות דח"ב [דחכמה ובינה] אין ויש

(That is: "the life of Sarah," which is the spreading of the life-force (chayus) of the worlds, "And You give life to them all," "Your kingdom is a kingdom of all worlds": the root of this drawing down is called the union of the outer dimension (chitzoniyus) of Chochmah and Binah, Ayin [nothingness] and Yesh [being].

אבל ע"י תומ"צ [תורה ומצות] נמשך מבחי' יחוד פנימי [פנימיות / פנימיות] דח"ב [דחכמה ובינה] ששרש המשכה זו מבחי' עתיק וא"ס ממש ועד"ז י"ל [יש לומר] ענין מה רב טובך אשר צפנת. כי רב ורכבה ענין א'.

But through Torah and mitzvos there is drawn down from the level of the union of the inner dimension (pnimiyus) of Chochmah and Binah, the root of which drawing down is from the level of Atik [the Ancient One] and the Infinite One (Ein Sof) itself. And in the same way one can explain "How abundant is Your goodness, which You have hidden away," for rav ("abundant") and revavah ("myriad") are one concept.

וז"ש [וזהו שכתוב] רב פעלים כו' ועמ"ש ע"פ זכר רב טובך יביעו שיסוד דא"א דהיינו בחי' ההשפעה נק' רב טובך ולכן דורות הראשונים מאדה"ר [מאדם הראשון] עד נח האריכו ימים ביותר והיינו לפי שנמשך אז מבחי' א"א (כמ"ש בזהר ח"א [חלק א'] דל"ז ע"ב)

And this is what is written, "abundant in deeds," etc. And see what is written on [the verse] "They shall utter the remembrance of Your abundant goodness," that the Yesod of Arich Anpin [the Long Countenance], meaning the level of bestowal, is called "Your abundant goodness." And therefore the first generations, from Adam the first man until Noach, lived exceedingly long lives; that is, because at that time it was drawn down from the level of Arich Anpin.) (As is written in the Zohar, Part I, 37b.)

ואח"כ כתיב והיו ימיו מאה ועשרים שנה והיינו ע"ד מ"ש ויהיו חיי שרה מאה שנה כו'.

And afterward it is written, "And his days shall be a hundred and twenty years"; and this is along the lines of what is written, "And the life of Sarah was a hundred years," etc.

ומכ"ז [ומכל זה] יובן ג"כ ענין ורב שלום בניך השלום ברכוי כו' בד"ה וכל בניך

And from all this one will also understand the meaning of "And abundant shall be the peace of your children": the peace in abundance, etc., [as explained] in the discourse beginning "And all your children."

אך עכ"ז [עם כל זה] הגילוי וההמשכה עתה ע"י התורה מבחי' רבבות הנ"ל הוא רק ואתה לשון תרגום שהוא בחינת אחוריים כי טעמי תורה שהוא פנימיות התורה לא נתגלה עדיין וזה יהיה לעתיד.

Yet even so, the revelation and drawing down now, through the Torah, from the level of the myriads mentioned above, is only ve'asa ("and He came"), a term of the Aramaic translation (Targum), which is the level of the back (achorayim); for the reasons of the Torah, which are the inner dimension of the Torah, have not yet been revealed, and this will be in the Time to Come.

8 וזהו ענין שנאמר ישקני מנשיקות פיהו בחינת נשיקין התדבקות רוחא ברוחא בחינת הבל שהוא התגלות פנימיות טעמי תורה אבל עתה הוא רק בבחי' אחוריים ואתה כו' וכמו שמבואר באריכות ע"פ תורה צוה.

And this is the meaning of what is said, "Let Him kiss me with the kisses of His mouth": the level of kisses, the cleaving of spirit with spirit, the level of breath, which is the revelation of the inner dimension (pnimiyus) of the reasons of the Torah. But now it is only in the level of the back, "ve'asa," etc., as is explained at length on [the verse] "Torah [Moshe] commanded [us]."

וזהו זורח משעיר למו שהוא רק בחי' שערות מותרי מוחין כנודע בגשמיות שהשערות אינם ממהות המוח שחותכין אותן ואינו מרגיש כלל. וכמ"כ [וכמו כן] למעלה נובלות חכמה שלמעלה תורה

And this is [the meaning of] "And He shone forth from Se'ir to them": that it is only the level of hairs (se'aros), the surplus of the brain, as is known in the physical, that the hairs are not of the essence of the brain, for they are cut and one feels nothing at all. And similarly above: the Torah is the fallen fruit of the supernal wisdom.

(ואפשר לומר ג"כ שזהו ענין ג' מדרגות ברכה קדוש' [קדושה / קדושת] יחוד והיינו כי ברכ' זהו ענין מאה ברכות והוא בחינת ויהיו חיי שרה מאה שנה כנ"ל והוא ענין הברכה בבחי' ואתה מחיה את כולם

(And one could also say that this is the matter of the three levels: blessing, holiness, union. That is: blessing is the matter of the hundred blessings, and it is the level of "And the life of Sarah was a hundred years," as mentioned above, and it is the matter of the blessing at the level of "And You give life to them all.")

אבל קדוש [קדושה / קדושת] הוא ההמשכה מבחי' רכבות קדש ע"י אשר קדשנו במצותיו שהוא המשכת סוכ"ע אלא שמ"מ קדושין הוא עדיין רק בחי' אירוסין והוא בחי' ואתא כו'.

But holiness is the drawing down from the level of the holy myriads through "Who has sanctified us with His commandments," which is the drawing down of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin). Yet even so, kiddushin [literally "sanctification"] is still only the level of betrothal (erusin), and it is the level of "ve'asa," etc.

אבל היחוד הוא ההמשכה בבחי' פנימיות. גם י"ל [יש לומר] כי הנה יש רכבות קדש אבל עכ"ז [עם כל זה] למעלה מעלה מזה הוא בחי' אנת הוא חד ולא בחושבן

But union is the drawing down in the mode of the inner dimension. It can also be said that there are indeed the holy myriads, yet nevertheless, far, far above this is the level of "You are One, but not in number."

וזהו ענין יחוד דהיינו להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה יחיד ומיוחד חד ולא בחושבן להיות ונגלה כבוד ה' כו' עין בעין יראו כו' ועיין בפרדס בעה"כ [בערכי הכינויים] ערך יבק ובמאורי אור) אות ג' סעיף ס"ו ובאות יוד סעיף כ"ג

And this is the matter of union: to draw down the revelation of the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, singular and unique, "One but not in number," so that "the glory of Havayah shall be revealed," etc., "eye to eye they shall see," etc. And see Pardes, in the Erchei HaKinuyim, the entry "Yabok," and in Me'orei Or) (letter gimmel, section 66, and letter yud, section 23)

ובר"מ [וברעיא מהימנא] פ' משפטים (דק"י סע"א [סוף עמוד א] קי"ט א') ובפ' פקודי (דרס"ב א') ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] פ' תצא (דרע"ז א') בד"ה ומברך בה

and in the Ra'aya Mehemna, Parshas Mishpatim (end of 116a, 119a), and in Parshas Pekudei (262a), and in the Ramaz, Parshas Teitzei (277a), in the passage beginning "and blesses with it."

ועמ"ש מזה סד"ה ענין הנסכים ועמ"ש עוד מענין ברכה וקדושה ע"פ מ"ש בזח"ג פ' בלק (דק"צ ע"ב) בפסוק ברכו ה' מלאכיו כו' אבל קדוש לא אתמסר לון בלחודייהו אלא בהדי ישראל דלא מקדשי קדושה אלא בהדי ישראל ע"ש

And see what is written about this at the end of the discourse beginning "The matter of the libations." And see further what is written on the subject of blessing and holiness, on what is stated in the Zohar, Part III, Parshas Balak (190b), on the verse "Bless Havayah, His angels," etc.: "but 'holy' was not handed over to them on their own, but only together with Israel, for they do not sanctify with holiness except together with Israel"; see there.

ובגמרא נזכר מענין ואתה מרבבות (בחגיגה דט"ז א'). אות הוא ברבבה שלו וכ"ה ברבות בשה"ש [בשיר השירים] ס"פ מה דודך

And in the Gemara the subject of "And He came (ve'asa) from the myriads" is mentioned (in Chagigah 16a): "He is a sign (os) among His myriad." And so it is in the Midrash Rabbah on Song of Songs, end of [the section] "What is your beloved."

י"ל [יש לומר] הפי' כענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] ברבות סדר מקץ פ' צ' קדושים תהיו יכול כמוני ת"ל [תלמוד לומר] כי קדוש אני כו' קדושתו למעלה מקדושתכם ונתבאר מזה במ"א.

One can say the explanation is along the lines of what our Sages said in the Midrash Rabbah, Seder Mikeitz, section 90: "'You shall be holy': could it be like Me? The verse says, 'for I am holy,' etc.: My holiness is above your holiness." And this has been explained elsewhere.

9 ועד"ז י"ל [יש לומר] כי מרבבות קדש זהו בחי' קדושים תהיו שהרי זה ממשיכים ע"י התורה

And along these lines it can be said that "from the holy myriads" is the level of "You shall be holy," for this is drawn down through the Torah.

אמנם בחי' אות הוא ברבבה שלו זהו בחי' קדושתו למעלה מקדושתכם ולמעלה מעלה גם מבחי' רבבות קדש כי אנת הוא חד ולא בחושבן ועד"ז נאמר ולתבונתו אין מספר.

However, the level of "He is a sign among His myriad" is the level of "My holiness is above your holiness," and far, far above even the level of the holy myriads, for "You are One, but not in number." And similarly it is said, "His understanding is beyond number."

והרי לגבי דבר שאינו בגדר מספר שוין הרבבות עם האחרים

For relative to something that is not within the bounds of number, the myriads are equal with the others.

וזהו ועתיק יומין יתיב כו' אלף אלפיי [אלפים / אלפין] ישמשוניה ורכו רבוון קדמוהי יקומון כו' וזהו ענין אות הוא בתוך רבבות קדש. ברבות בשה"ש [בשיר השירים] שם.

And this is [the meaning of] "And the Ancient of Days sat," etc., "a thousand thousands served Him, and myriads of myriads stood before Him," etc. And this is the meaning of "He is a sign within the holy myriads." [So it is] in the Midrash Rabbah on Song of Songs, there.

ועיין עוד מענין ואתה מרבבות בזח"ב [בזהר חלק ב'] שמות ג' א' תרומה קל"א א':

And see further on the subject of “And He came from the myriads” in the Zohar, Part II, Shemos 3a, Terumah 131a.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/vezos-haberachah/1/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok